

Belediyelerin Kentsel Dirençlilik Algısını Stratejik Planlardan Okumak: TR71 Bölgesi Örneği

Reading the Urban Resilience Perception of Municipalities from Strategic Plans: Example of TR71 Region

Hasan KAYA

Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi, Keskin MYO,
hasan.kaya286@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-1836-1501>

Makale Başvuru Tarihi: 04.03.2023

Makale Kabul Tarihi: 14.06.2023

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Hasan YAYLI

Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, İİBF,
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü,
hyayli@kku.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-9567-6382>

ÖZET

Kentler, bütün dünyada sayısı her geçen gün artan kalabalık nüfuslara ev sahipliği yapmakta ve insan hayatının sürdürülebilmesi hususunda vazgeçilmez unsurlardan biri olmaya devam etmektedir. Bunun yanında kentleri; iklim değişikliği, doğal afetler ve çevre sorunları gibi küresel ve bölgesel ölçekte tehdit eden unsurların sayısında da artış gözlenmektedir. Bu durum kentlerin bu tarz tehlikelere karşı hazırlıklı, mücadeleci ve uyum sağlayabilen nitelikler kazanmasını da zorunlu kılmaktadır. Çalışmamızda, bir kentsel yönetim birimi olan belediyelerin kentsel dirençlilik algısını tespit etmek amacıyla, temel hedeflerini belirttikleri stratejik planlarında kentsel dirençliliği konu edinen amaç ve hedeflerine yönelik saptamalar yapılacak ve bu sayede kentsel dirençlilik ile ilgili belediyelerin farkındalık düzeyleri ve faaliyet düzeyleri çok yönlü olarak ortaya konmaya çalışılacaktır. Stratejik planlar üzerinde söz konusu analizler yapılırken OECD, Birleşmiş Milletler ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşların kentsel dirençlilik ile ilgili benimsediği yaklaşımlara dair hususlar referans alınacaktır. İlgili belediyeler ise “Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması” (İBBS) baz alınarak seçilmiştir. Bu sınıflandırmaya göre TR71 bölgesini teşkil eden Aksaray, Kırşehir, Kırıkkale, Nevşehir ve Niğde belediyeleri çalışmamıza konu olmuştur. Çalışmamızda, söz konusu belediyelerin stratejik planlarında belirtilen amaç ve hedeflerinin analiz edilmesiyle, kentsel dirençlilik ile ilgili farkındalık düzeyleri ve öngördükleri eylem planları tespit edilerek çeşitli çıkarımlarda ve önerilerde bulunulacaktır.

ABSTRACT

Cities host large populations and continue to be one of the indispensable elements in sustaining human life. In addition, there is an increase in the number of factors that threaten cities on a global and regional scale, such as climate change, natural disasters and environmental problems. This situation necessitates cities to acquire qualities prepared, combative and adaptable against such dangers. In our study, to determine the perception of urban resilience of municipalities, which are an urban management unit, determinations will be made regarding the objectives and targets of urban resilience in their strategic plans. Thus, the awareness levels and activity levels of municipalities related to urban resilience will be tried to be revealed in a multi-faceted manner. While making the analyses on the strategic plans, the issues related to the approaches adopted by international organizations such as the OECD, the United Nations and the World Bank regarding urban resilience will be taken as reference. The relevant municipalities have been selected based on the “Turkey Statistical Regional Units Classification”. According to the study, the municipalities of Aksaray, Kırşehir, Kırıkkale, Nevşehir and Niğde, which constitute the TR71 region, have been the subject of our study. In our study, various inferences and suggestions will be made by analysing the objectives and targets of the mentioned municipalities in their strategic plans, by determining their awareness levels about urban resilience and their action plans.

Anahtar Kelimeler:

Kentsel Dirençlilik,
Stratejik Plan,
Sürdürülebilirlik,
TR71 Bölgesi,

Keywords:

Urban Resilience,
Strategic Plan,
Sustainability,
TR71 Region,

Önerilen Alıntı (Suggested Citation): KAYA, Hasan ve YAYLI, Hasan (2023), “Belediyelerin Kentsel Dirençlilik Algısını Stratejik Planlardan Okumak: TR71 Bölgesi Örneği”, *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, S.6(2), ss.376-385, Doi: <https://doi.org/10.33712/mana.1260172>

1. GİRİŞ

Kentler yaşayan birer varlık olarak çok sayıda dinamikleri içinde barındıran, çok yönlü, etkiye ve dönüşüme konu olabilen ve insan hayatı için önemini her geçen gün artırarak devam eden yaşamsal alanlardır. Dolayısıyla kentlerde meydana gelen olumlu veya olumsuz değişim ve dönüşümler insan hayatını doğrudan etkileyebilmektedir. Bu sebeple bir yaşamsal alan olarak kentlerin içerdiği ekonomik, çevresel, yönetsel, toplumsal bağlamda çok yönlü unsurlarla dengede kalabilmesi, kırılabilirliğinin azaltılarak stres ve şoklara karşı dirençli hale getirilmesi insan hayatının refahı için son derece önemlidir.

Her ne kadar son zamanlarda görülme sıklığı ve şiddeti artsa da günümüzde kentleri ve dolayısıyla da insanları tehdit eden olaylar sadece doğal afetler olmamaktadır. Doğal afetlerin ve iklim değişikliğinin yıkıcılığının yanında ekonomik krizler, kirlilik, salgınlar, yoksulluk, işsizlik, çarpık kentleşme, cinsiyet ayrımcılığı, göç, altyapı yoksunluğu, kalabalıklaşma vb. gibi hususlar da kentleri ve dolayısıyla insanlığı tehdit etmektedir. Kentlere yığılmanın sonucu olarak kentsel sorunlar hem sayı hem de çeşit olarak sürekli artmaktadır.

Bu sebeple kent yönetimlerinin kente bütüncül yaklaşımları ve önleyici tedbirler almaları giderek bir zorunluluk haline almaktadır. Kentin karşılaştığı sorunların yanında karşılaşılması muhtemel olan sorunlarına yönelik de politika geliştirilmesi sorunların üstesinden gelenebilmesi hususunda son derece önemli olmaktadır. Bu kapsamda birer kent yönetim birimi olan belediyelerin en temel politik metni olan stratejik planlarının bu bütüncül anlayış ile şekillenmesi gerekmektedir. 5 yıllık perspektifle hazırlanan stratejik planlarda kentsel sorunlarla mücadelenin en kapsamlı başlıklardan biri olması beklenmektedir. Dünyada ve ülkemizde artan kentleşme sebebiyle kentsel sorunların sayısının ve etkisinin her geçen gün daha da büyüyen çeşitlendiğini düşündüğümüzde kentlerin daha dirençli hale getirilmesinin gerekliliği rahatlıkla görülebilmektedir. İşte bu sebeple kentsel dirençlilik kavramı gün geçtikçe daha da önem kazanmaktadır.

Bütün bunlardan hareketle çalışmamızda, belediyelerin temel politika metni olan stratejik planlarında kentsel olgulara ilişkin dirençlilik bağlamında düzenlemeler yapmaları gerektiği varsayımından hareket edilmiştir. Çalışmanın amacı kentsel dirençlilik bağlamında belediyelerin mevcut algı düzeylerini tespit etmek ve kentsel dirençlilik kavramına dikkat çekmektir. Çalışmanın kapsamı TR71 bölgesinde bulunan il belediyeleri ile sınırlı olup söz konusu belediyelerin stratejik planları içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Bu doğrultuda ilgili belediyelerin benimsediği temel politikalarda kentsel dirençlilik algılarının hangi düzeyde gerçekleştiğinin karşılaştırmalı olarak tespit edilmesi hedeflenmektedir.

2. KENTSEL DİRENÇLİLİK

Direnç kavramı TDK'ye göre "*dayanma, karşı koyma gücü, mukavemet*" olarak tanımlanmakta, dirençlilik kavramı ise "*dirençli olma durumu*" olarak ifade edilmektedir (TDK, 2021). Dirençlilik, üstesinden gelme, iyileştirme ve istenmeyen olaylar karşısında uyum sağlamayı başarabilecek hazırlık ve plan yapma becerisi (Loo ve Leung, 2017:100), insanların, toplumların ve ülkelerin beklenmedik olumsuz şoklardan kurtulabilme kabiliyeti (Jha vd., 2013:3-5), gelişen olaylara reaktif tepki verebilmek ve gelecekteki belirsizlikleri öngörerek azaltabilmek (Davis, 2017:6) şeklinde de tanımlanmıştır. Kavram aynı zamanda birçok farklı disiplinde de (*fizik, mühendislik, biyoloji, tıp, psikoloji vb.*) alana özgü olarak benzer anlamlarla kullanılmaktadır.

Kavram etimolojik olarak incelendiğinde İngilizce "*resilience*" kelimesinin Latince "*re-salire*" kelimesinden türediği, burada "*re-*" ifadesinin yeniden ya da geri anlamına geldiği, "*salire*" ifadesinin ise sıçramak, atlamak anlamına geldiği görülmektedir. Buradan hareketle kavramın köken itibarıyla etki karşısında mevcut durumu korumak ya da sonrasında eski duruma gelebilmek anlamlarını taşıdığı söylemek mümkündür (Konukcu, 2020:330). Genel olarak "*sorunlara, risklere, saldırılara, şoklara ve ani ya da süregelen olarak gelişen istenmeyen durumlara karşı dayanabilme, kendini koruyabilme ve nihai olarak da eski duruma dönebilme ya da yeni duruma adapte olabilme kabiliyeti*" olarak ifade edilebilen dirençlilik kavramı literatürde dayanıklılık, yılmazlık, sağlamlık, rezilyans, esneklik, elastikiyet şeklinde de ele alınmaktadır.

Dirençlilik kavramı ilk olarak ekolojik literatürde Holling tarafından ele alınmış olup daha sonra kentsel alanla ilişkilendirilmiştir. Holling (1973), belirli bir bozulmadan sonra dengenin yeniden sağlanabilmesi için sistemlerin verimliliğine vurgu yapmış ve denge durumuna gelebilmek için planlama, tasarım ve yönetim stratejilerinin teşvik edilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Holling, dirençliliği bir sistemin değişim ya da dönüşüm sonrasında varlığını devam ettirebilme yeteneği olarak ele almıştır.

Dirençlilik kavramının kentsel alana ilişkilendirilmesine dair çalışmalar ise ilk olarak 1990'ların sonunda 2000'lerin başında gerçekleşmiştir. Başta afetlerle sınırlı olarak anılan kavram, daha sonra kentsel planlama,

kentsel kalkınma, kentsel dayanıklılık ve tasarım konularıyla ele alınmaya başlanmıştır. Kentler sosyal, ekonomik, fiziksel, çevresel bir bütün olarak değerlendirilmiş, kentsel dirençlilik; tehlikeler, afetler ve diğer bütün risklerden kurtulma ve bunları azaltma kapasitesi olarak görülmüş ve böylece çok daha geniş bir perspektife kavuşmuştur (Davis, 2017:4).

Görüldüğü üzere kentsel dirençlilik kavramı kenti çok yönlü bir bütün olarak ele almakta ve bu bütüne yönelik muhtemel bütün riskleri konu edinmektedir. Dolayısıyla kentsel dirençlilik sadece afetlerle ilgili bir kavram olmayıp kentlerin ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri ve daha dirençli olabilmeleri ile ilgili bütün süreçleri kapsayan bir şemsiye kavram olarak değerlendirilmektedir (Özer, 2018:20). Bu kapsamda; kentsel dirençliliğe yönelik önemli çalışmalar yapan Rockefeller Vakfı da bir “*Dirençli Kent Çerçevesi*” oluşturmuş ve ortaya koyduğu kriterlerle birlikte “*100 Dirençli Kent Hareketi*”ni başlatmıştır. Buna göre kentler sağlık ve esenlik, ekonomi ve toplum, altyapı ve çevre, liderlik ve strateji olmak üzere toplam 4 boyut ile ele alınmış ve bu unsurlara yönelik tespitler ile kentlerin dirençlilik düzeyinin saptanması amaçlanmıştır. Ayrıca söz konusu dirençli kent çerçevesinde bahsi geçen 4 boyutun altında 12 hedef ve 52 gösterge belirlenerek çeşitli alt ölçütlere yer verilmiştir (Rockefeller Foundation ve ARUP, 2015).

Kentsel dirençliliğe yönelik bu çok yönlü bakış açısı Birleşmiş Milletler, Dünya Bankası ve OECD gibi oluşumlar tarafından da sürdürülmektedir. Bu kapsamda Birleşmiş Milletler Afet Riskini Azaltma Ofisi (United Nations Office for Disaster Risk Reduction-UNDRR) tarafından “*Şehirleri Dirençli Yapmak*” adında bir kampanya düzenlenmiş ve yerel yönetimlerin katılımına açık hale getirilmiştir. Buna göre kentleri dirençli yapmak için “*idari düzenlemeler, finans, tehlike analizi, altyapı, sağlık ve eğitim, hukuk, farkındalık, çevre koruma, erken uyarı, yeniden inşa*” olmak üzere 10 temel başlık belirlenmiştir (UNISDR, 2010:16). Kentsel dirençliliğin çok yönlülüğüne vurgu yapan kampanya, içeriğinde kentlerin karşı karşıya olduğu sorunlara ve risk faktörlerine de yer vermekte, bunlara yönelik olarak da belediye başkanlarına, yerel yönetimlere, merkezi hükümete, özel sektöre, sivil toplum kuruluşlarına ve akademisyenlere yönelik tavsiyeler sunmaktadır.

Benzer olarak Dünya Bankası da “*Kentsel Dirençlilik Programı (City Resilience Program-CRP)*” adı altında bir programı yürürlüğe koymuş ve programın amacını afetlerin ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini planlayarak azaltan, böylece hayat kurtaran, ekonomik ve sosyal potansiyelini açığa çıkarmayı başaran dayanıklı şehirler oluşturmak olarak sıralamıştır. CRP, uzun vadeli, çok disiplinli teknik ve finansal kapasiteyi geliştirerek kent düzeyinde uygulanabilir projelerin artırılmasını hedeflemekte ve böylece kentsel dirençliliğin sağlanabileceğini vurgulamaktadır (World Bank ve GFDRR, 2020:1).

OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) de kentsel dirençliliği çok yönlü olarak ele alan uluslararası kuruluşlardan biridir. OECD, dirençli kentleri gelecekte karşılaşacakları ekonomik, çevresel, sosyal ve kurumsal şoklara karşı hazırlıklı kentler olarak görmekte ve dirençli kentlerin sürdürülebilir kalkınmayı ve refahı teşvik edeceğini belirtmektedir. OECD’ye göre kentsel dirençliliği sağlayan ekonomi, toplum, çevre ve yönetim olmak üzere 4 temel boyut vardır. Bu boyutların her birinde dirençliliği ölçmek için çeşitli alt ölçütlere yer verilmiş ve elde edilen verilere göre dirençlilik düzeyinin tespit edilebileceği ifade edilmiştir. OECD, bu ölçütlerle beraber farklı ülkelerden şehirlerin dirençlilik düzeyine yönelik de durum çalışmaları yapmıştır (OECD, t. y.).

Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı üzere kentsel dirençlilik uluslararası ölçekte çok boyutlu ele alınarak incelenmektedir. Kentsel sorunlara yönelik farklı boyutlarda parametreler belirleyerek somut veriler ile çözüm üretebilmek kentsel dirençliliğin sağlanabilmesi açısından oldukça önemlidir. Şüphesiz kentsel dirençliliğin sağlanmasında bütün kent sakinlerine rol düşmektedir. Ancak kent yönetimlerinin bu konudaki sorumluluğu birincil önem arz etmektedir. Bu sebeple ülkemizde kent yönetiminin en önemli aktörü olan belediyelerin kentsel dirençliliği sağlamadaki rolü oldukça önemlidir. Buradan hareketle bir kentsel yönetim birimi olan belediyelerin en temel politik metinleri olan stratejik planlarında kentsel dirençliliğe yönelik benimsedikleri ilkeler veya bu kapsamda ortaya koyduğu amaç ve hedeflerin varlığı, konuya yönelik farkındalıkları hakkında da ipucu niteliğinde olacaktır.

3. STRATEJİK PLAN

Stratejik planlama; bir örgütün mevcut durumundan yola çıkarak gelecekte ulaşmak istediği hedefe dair farkları belirleyen, bu farkları gidermek için planlanan süre dahilinde gelişmeyi sağlayacak faaliyetleri uygulayan, yönetsel araç niteliğinde bir yol haritasıdır (Altan vd., 2013:112). 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren işletme yönetimi literatürüne giren stratejik planlama anlayışı, stratejik yönetimin bir fonksiyonu olarak gelişmiştir. Bu

kapsamda stratejik yönetim bir zihniyet, stratejik planlama ise bir uygulama tekniği olarak değerlendirilmelidir (Aşgın, 2012:49).

Stratejik plan, kurumun mevcut durumunu, gelecekte ulaşmak istediği hedefi, hedeflediği noktaya nasıl ulaşacağı ve bu hedefe ulaşmak için maliyetin ne olacağı üzerine kurulu bir yol haritasıdır. Stratejik planda ulaşılacak istenen hedefe yönelik faaliyetlerde ortaya çıkacak olan maliyet ve bu maliyetin karşılanması için kaynakların verimli kullanımı, performans esaslı bir bütçeyi gerektirmektedir. Performans esaslı bütçe, stratejik plandaki öncelikleri esas alır ve kaynakların amaçlara yönelik verimli kullanılmasını sağlar. Dolayısıyla stratejik plan ile performans esaslı bütçe arasındaki bu karşılıklı ilişki, yıllık hazırlanan performans programları ile devam ettirilir (Karasu ve Demir, 2012:340).

Türkiye’de stratejik planlamanın kamuda uygulanabilirliğinin gündeme gelmesi 12 Temmuz 2001 tarihinde Dünya Bankası ile imzalanan 1. Program Amaçlı Mali ve Kamu Sektörü Uyum Kredi Anlaşması (PFPSAL-1) ile olmuş (Yılmaz, 2003:77), kamu kurumlarında uygulanması ise 24 Aralık 2003 tarihli 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun yürürlüğe girmesinden sonra, 2006 yılından itibaren görülmeye başlanmıştır. Kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanımını, hesap verebilirliği ve mali saydamlığı amaçlayan kanunda stratejik plan; *“kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan”* şeklinde tanımlanmıştır (madde 3/n). Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar (madde 9).

Yerel yönetimlerde stratejik plan uygulanmasına yönelik esaslara 5018 sayılı kanunun haricinde 5393 sayılı Belediye Kanunu’nda, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu’nda ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nda da yer verilmiştir. Sayılan kanunlara göre stratejik planlar yerel seçimleri takip eden 6 ay içinde belediyelerde ve büyükşehir belediyelerinde belediye başkanı tarafından, il özel idarelerinde ise vali tarafından hazırlanıp; belediyelerde belediye meclisine, büyükşehir belediyelerinde büyükşehir belediye meclisine ve il özel idarelerinde il genel meclisine sunulur. Anılan kişiler ilgili yerel yönetim biriminde stratejik planın uygulanmasında da sorumludur.

Her geçen gün artan kentsel nüfus ve buna paralel olarak gelişen toplumsal ihtiyaçların fazlalığı ve çeşitliliği belediyeleri ön plana çıkarmış (Azaklı, 2002:418) ve belediyeler bağlamında stratejik planlama; kentin belli bir dönem içerisindeki ihtiyaçlarının tespiti ve karşılanmasında, kaynakların bunlara yönelik verimli kullanılmasında, sürekli artan kentsel sorunlarla mücadele edilmesinde, yaşanabilir ve sürdürülebilir bir yerleşim alanı ve çevre oluşturulmasında oldukça önemli bir hal almıştır (Yüksel, 2002:36). Buna paralel olarak 5393 sayılı Belediye Kanunu’nda stratejik plan ile ilgili olarak;

- Stratejik planın belediye meclisi tarafından görüşülüp kabul edileceği (madde 18),
- Belediye encümeninin stratejik plan ile ilgili belediye meclisine görüş bildirebileceği (madde 34),
- Belediye başkanının belediyeyi stratejik plana uygun olarak yönetmesi gerektiği (madde 38),
- Mahalli idareler seçiminden sonraki 6 ay içerisinde stratejik planının belediye başkanı tarafından hazırlanıp belediye meclisine sunulması gerektiği ve stratejik planın hazırlanması aşamasında üniversiteler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının görüşlerinin alınabileceği, nüfusu 50.000’nin altındaki belediyelerin stratejik plan hazırlanmasında zorunlu olmadığı, stratejik planın ve performans programının bütçenin hazırlanmasında esas teşkil ettiği, belediye meclisinde bütçeden önce görüşülerek kabul edildiği (madde 41),
- Faaliyet raporunda yer verilen faaliyetlerin stratejik plana dayanması gerektiği (madde 56),
- Belediye bütçesinin stratejik plana dayanması gerektiği (madde 61),

şeklindeki düzenlemeler hüküm altına alınmıştır. Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı üzere bütün kamu idarelerinde ve bilhassa belediyelerde stratejik plan, faaliyetlerin ve harcamaların temel dayanağı olmaktadır. Bu sebeple stratejik planda öngörülen temel amaç ve hedefler, ilgili idareye yönelik yol haritası olma özelliğini taşımaktadır. Buradan hareketle belediyelerin kentsel sorunlarla mücadele kapsamında yukarıda bahsi geçen kentsel dirençlilik kavramına yönelik farkındalıklarının stratejik planlarda yer bulması beklenmektedir. Buna yönelik olarak çalışmanın 3. bölümünde TR71 bölgesini teşkil eden Aksaray (Aksaray Belediyesi, 2020), Kırşehir (Kırşehir Belediyesi, 2020), Kırıkkale (Kırıkkale Belediyesi, 2020), Niğde (Niğde Belediyesi, 2020) ve Nevşehir (Nevşehir Belediyesi, 2020) belediyelerinin stratejik planları kentsel dirençlilik kavramı çerçevesinde incelenecektir.

4. TR71 BÖLGESİNİ TEŞKİL EDEN BELEDİYELERİN STRATEJİK PLANLARININ KENTSEL DİRENÇLİLİK BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Kentsel dirençlilik kavramına yönelik literatürde farklı içerikler bulunduğu için çalışmamızda OECD ve BM'nin kavramı ele alış biçiminden hareketle “çevre, ekonomi, toplum ve yönetim” başlıklarına yönelik analizler yapılacaktır. Bu kapsamda Tablo 1’de OECD ve BM’nin ilgili alt ölçütlerine yer verilmiştir.

Tablo 1. OECD ve BM’nin Kentsel Dirençlilik Kavramına Dair Alt Ölçütleri

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD)	Birleşmiş Milletler Afet Riskini Azaltma Ofisi (UNISDR)
Sektörel Çeşitlilik	Kurumsal ve İdari Çerçeve
Büyüme Sağlayacak Dinamik Ekonomi	Finans ve Kaynaklar
Yenilikçi Koşulların Oluşmasını Destekleme	Çok Boyutlu Tehlike Analizi
İstihdam, Eğitim, Hizmetler ve Beceri Eğitimine Erişilebilirlik	Altyapı koruma, Yükseltme ve Dirençlilik
Etkin Liderlik ve Yönetişim	Kritik Hizmetleri Korumak: Sağlık ve Eğitim
Liderler Tarafından Alınan Stratejik ve Bütünleştirici Yaklaşımlar	Hukuki Düzenlemeler ve Arazi Kullanımı Planı
Kamu Sektörünün Doğru Becerilere Sahip Olması	Eğitim ve Farkındalık
Yönetimde Açıklık ve Şeffaflık	Çevre Koruma ve Ekosistemlerin Güçlendirilmesi
Toplumun Kapsayıcı ve Uyumlu Olması	Etkin Hazırlık, Erken Uyarı ve Müdahale
Toplumdaki Yurttaş Ağlarının Aktif Olması	İyileşen ve Yeniden İnşa Olabilen Toplular
Güvenli Yaşam Alanları	
Sağlıklı Yaşam Koşulları	
Ekosistemin Güvenilirliği ve Çeşitliliği	
Yeterli Altyapı	
Yeterli Doğal Kaynaklar	
Arazi Kullanımına Yönelik Tutarlı Politikalar	

Kaynak: UNISDR, 2012; OECD, <https://www.oecd.org/cfe/regionaldevelopment/resilient-cities.htm>

Yukarıdaki verilenlerden hareketle belirlenen 4 ana başlık ve her bir başlığın içerisinde 5 alt ölçüte yer verilmiş olup analizler stratejik planlarda bu ölçütlere yönelik amaç ve hedeflerin bulunup bulunmadığına göre yapılacaktır. Alt ölçütler; OECD ve BM’nin belirlediği alt ölçütlerden yola çıkılarak yazarlar tarafından seçilmiştir. Oluşturulan tablolarda ilgili alt ölçüte yönelik stratejik planda amaç veya hedef bulunuyorsa ‘+’ işareti, bulunmuyorsa ‘-’ işareti konulacaktır.

4.1. Çevre

Çevresel koşulların insanların ve tüm canlıların sağlığı açısından önemi yadsınamaz bir gerçektir. Çevresel faktörlerin olumsuz gidişatı bütün canlı varlığını tehdit edebilecek nitelikte olacağından, yaşamsal koşulların varlığı için çevreye duyulan hassasiyetin yüksek olması hayati nitelik taşımaktadır. Son yıllarda yoğun olarak yaşanan doğal afetlerin ve küresel iklim değişikliğinin yıkıcı etkileri, bütün beşeri ve ekonomik faaliyetlerin merkezinde çevrenin olması gerektiğini göstermektedir. Şüphesiz, kamu idareleri tarafından üretilecek makro düzeydeki politikalar eliyle çevreye kapsamlı ve planlı bir bakış açısı ile yaklaşılması daha nitelikli sonuçlar alınmasını sağlayacaktır. Bu sebeple bir kentsel yönetim birimi olan belediyelerin kenti bir “çevresel mekân” algısı ile planlaması ve yaşanabilecek çevresel olaylara karşı tedbirler geliştirmesi gerekmektedir. Bu husus kentsel dirençliliğin sağlanması açısından da son derece önemli görülmektedir.

Tablo 2. Çevreyle İlgili Düzenlemeleri Gösterir Skor Tablosu

	Aksaray	Kırşehir	Kırıkkale	Nevşehir	Niğde
Afet hazırlık tedbirleri	-	+	-	-	-
Doğal kaynakların korunması	-	-	-	-	-
Düzenli kentleşmenin sağlanması	+	+	+	-	+
Yeni yeşil alanlar oluşturulması	+	+	+	+	+
Alt yapı iyileştirme çalışmaları	+	-	+	+	+

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 2’deki veriler incelendiğinde; bütün belediyelerde “*doğal kaynakların korunması*” ölçütüne yönelik eksiklik göze çarpmaktadır. Belediyelerin doğal kaynak olarak sadece su yönetimine yoğunlaşmaları bu durumun başlıca sebebi olarak görülmektedir. Ancak bütün yeraltı ve yerüstü kaynakların korunması, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi belediyelerin rol üstlenmesi gereken bir alan olarak görülmekte ve stratejik planda bununla ilgili düzenleme olmaması önemli bir eksiklik olarak değerlendirilmektedir.

Eksikliğin göze çarptığı bir diğer ölçüt ise afet hazırlık tedbirlerine yöneliktir. Söz konusu belediyeler arasında sadece Kırşehir Belediyesi afet hazırlık tedbirlerine yönelik hususlara stratejik planında yer vermiştir. Bununla birlikte söz konusu belediyelerin stratejik planlarında daha çok yangınlara yönelik tedbirlere yer verildiği ve kapsamın bununla sınırlı tutulduğu görülmektedir. Doğal afetlerin çokça yaşandığı ülkemizde, kentsel dirençliliğin sağlanmasında en önemli ölçütlerden biri olarak öne çıkan afet hazırlık tedbirlerinin stratejik planlara dâhil edilmemesi önemli bir eksiklik ve sorun olarak görülmektedir.

Tablo 2’de yer alan diğer ölçütlere bakıldığında düzenli kentleşmenin sağlanması ve alt yapı iyileştirme çalışmaları ölçütlerinde birer belediyenin haricinde diğer belediyelerin stratejik planlarında düzenlemeler olduğu, yeni yeşil alanlar oluşturulması ölçütünde ise bütün belediyelerin stratejik planlarında düzenlemeler yer aldığı görülmektedir. Bütün bunlardan hareketle ilgili belediyelerden yola çıkarak; çevre konusunda belediyeçilik anlayışımızın daha kapsamlı bir hale getirilerek geliştirilmesine ihtiyaç duyulduğu, stratejik planlarda çevre konusunun her yönüyle daha fazla vurgulanması ve en temel politikalarından biri haline getirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

4.2. Ekonomi

Bir kentte yerel ekonominin güçlü olması o kentte yaşayan insanların yaşam kalitesini de yükseltecektir. Sektörel çeşitliliğin sağlanması ve yeni yerel iş alanlarının geliştirilmesi gibi istihdam olanaklarını artıracak unsurların varlığı; işsizlik oranını azaltacak ve kent ekonomisinin dinamik kalmasını sağlayacaktır. Bu da bir kentsel yönetim birimi olan belediyelerin öz gelirlerine artış olarak yansıtacaktır. Dolayısıyla belediyelerin kentin ekonomik şartlarını geliştirecek planlı tedbirler alması kentsel dirençliliğin sağlanmasında oldukça önemli görülmektedir.

Tablo 3. Ekonomiyle İlgili Düzenlemeleri Gösterir Skor Tablosu

	Aksaray	Kırşehir	Kırıkkale	Nevşehir	Niğde
Yeni istihdam alanları oluşturulması	+	+	+	-	+
Öz gelirlerin artırılması	+	+	+	+	+
Yerel iş geliştirme teşvikleri	-	+	-	-	+
Mesleki beceri kazandırma eğitimleri	+	+	+	+	+
Sektörel çeşitlilik hedefleri	-	+	-	-	+

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 3’deki veriler incelendiğinde öz gelirlerin artırılması ve mesleki beceri kazandırma eğitimleri ölçütlerinde tüm belediyelerin stratejik planlarında düzenleme yaptıkları görülmektedir. Öz gelirlerin artırılmasına yönelik farkındalık olağan bir durum olarak değerlendirilmektedir. Nitekim her idarenin bu yönde bir hedefinin olması normal karşılanmaktadır. Ancak stratejik planlarda yapılan inceleme göstermektedir ki ilgili belediyelerin öz gelirlerini artırma yöntemleri; su kayıp-kaçaklarını engellemek ve tahakkuk eden alacakların tahsilini sağlamak hususlarını yoğun olarak içermektedir. Şüphesiz bu faaliyetler bütçeye ek fayda sağlayacaktır ancak kentsel dirençliliğin sağlanmasında belediye idarelerinden beklenen öz gelir artışları, yeni ve çeşitlilik arz eden yatırımlar ile elde edilecek olan uzun vadeli gelirler olmalıdır.

Tablo 3’de “*yerel iş geliştirme teşvikleri*” ve “*sektörel çeşitlilik hedefleri*” ölçütleri ilgili belediyelerin stratejik planlarında en az yer alan düzenlemeler olarak görülmektedir. Yerelde ekonomik girişimlerin teşvik edilerek desteklenmesi ve farklı ekonomik sektörlerin faaliyet göstermesi, yerel kalkınmanın sağlanmasında önemli bir yere sahiptir. Yerel ekonomik yapının daha güçlü hale getirilmesini sağlayacak olan bu iki husus kentsel dirençliliğin sağlanmasında da önemli bir yere sahiptir. Öte yandan Tablo 3’den anlaşılacağı üzere Kırşehir Belediyesi ve Niğde Belediyesi ekonomi başlığında bulunan bütün alt ölçütlere dair stratejik planlarında düzenleme yapan iki belediye olarak öne çıkmaktadır.

4.3. Toplum

Kamu idarelerinin başlıca amacı kamu düzeninin sağlanmasıdır. Kamu düzeni bir toplumun güvenlik, sağlık, ahlak, dirlik ve esenlik unsurlarına sahip olmasıyla sağlanabilir. Dolayısıyla belediyelerin ve bütün kamu idarelerinin toplumsal hayatta kamu düzenini hâkim kılmak için planlı tedbirler alması, kentsel dirençliliğin sağlanmasında önemli bir olgu olarak görülmektedir.

Tablo 4. Toplum İlgili Düzenlemeleri Gösterir Skor Tablosu

	Aksaray	Kırşehir	Kırıkkale	Nevşehir	Niğde
Sosyal ve kültürel etkinlikler	+	+	+	+	+
Etkili acil müdahale hizmetleri	-	-	+	-	-
Sağlık hizmetleri	-	+	-	-	+
Eğitim hizmetleri	-	+	+	+	+
Suçla yönelik önleyici tedbirler	+	-	-	-	+

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Toplum başlığına dair ölçütlerin bulunduğu Tablo 4'te bütün belediyelerin “sosyal ve kültürel etkinlikler” ölçütüne dair stratejik planlarında düzenleme yaptıkları ilk olarak göze çarpmaktadır. Bunun yanında eğitim hizmetlerine dair düzenlemelerin de Aksaray Belediyesi haricinde diğer belediyeler tarafından planlara konu edildiği görülmektedir. Ancak diğer ölçütlere dair önemli eksiklikler bulunmaktadır. Ani şoklara ve afetlere yönelik tedbirlerin kentsel dirençliliğin sağlanmasındaki önemi göz önüne alındığında; “etkili acil müdahale hizmetleri” ölçütüne dair Kırıkkale Belediyesi haricinde diğer belediyelerin stratejik planlarında düzenleme olmaması oldukça önemli bir sorun ve eksiklik olarak değerlendirilmektedir. Stratejik planlarda yapılan incelemeden hareketle belediyelerin acil müdahale hizmetlerini sadece yangına müdahale olarak algıladıkları görülmektedir.

Bunun haricinde “sağlık hizmetleri” ve “suçla yönelik önleyici tedbirler” ölçütlerinde yer alan eksiklikler de göze çarpmaktadır. Halk sağlığı konusunda önemli yetkileri bulunan belediyelerin stratejik planlarında sağlık hizmetlerine yönelik faaliyet ve hedeflerinin olması beklenmektedir. Ancak her ne kadar doğru olmasa da gerek “sağlık hizmetleri” konusunda gerekse “suçla yönelik önleyici tedbirler” konusunda merkezi idarenin rolünün daha çok bulunmasının, belediyeleri bu alanlarda daha az etkin olmaya ittiği düşünülmektedir.

Bu algı ilgili alanlarda belediyeleri daha pasif olmaya itebileceğinden kentsel dirençliliğin sağlanmasında zafiyet yaratabilme riski taşımaktadır. Sosyal ve kültürel etkinliklere verilen önemin etkili acil müdahale hizmetlerine, sağlık hizmetlerine ve suçla mücadeleye de verilmesi gerekmektedir. Buradan hareketle ilgili belediyelerin toplum başlığına yönelik kentsel dirençlilik algılarının geliştirilmesi gerektiği, bununla beraber aynı başlığa yönelik Niğde Belediyesinin diğer belediyelere nazaran daha kapsamlı bir plan benimsediği söylenebilir.

4.4. Yönetişim

Yerel yönetimlerin doğası gereği, halkın yönetime katılmasını kolaylaştıran ve halka en yakın olan yönetim birimleridir. Buna paralel olarak küresel ölçekte değişen ve gelişen yönetim paradigması da katılımı önceleyen, yönetimi amaç edinen bir muhtevaya sahiptir. Bu sebeple belediyelerde katılım mekanizmasını geliştirerek paydaşlık olgusu üzerine inşa edilmiş bir yönetim anlayışı, kentsel dirençliliğin sağlanmasında önemli bir unsur olarak görülmektedir.

Tablo 5. Yönetişimle İlgili Düzenlemeleri Gösterir Skor Tablosu

	Aksaray	Kırşehir	Kırıkkale	Nevşehir	Niğde
Yerel katılımın sağlanması-Paydaşlık	+	+	+	+	+
Yönetimde açıklık ve şeffaflık	+	+	-	+	+
Yöneticilerin halka yakınlığı ve erişilebilirliği	-	+	-	-	-
Kamuyu yoklamasına başvurulması	+	+	-	-	+
Aktif kent konseyi yapılması	-	+	-	-	-

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Yönetişim başlığının yer aldığı Tablo 5’te “*yerel katılımın sağlanması-paydaşlık*” ölçütüne dair bütün belediyelerin stratejik planında düzenlemeler olduğu, yine “*yönetimde açıklık ve şeffaflık*” ölçütünün ise Kırıkkale Belediyesi haricinde diğer belediyeler tarafından planlara konu edildiği görülmektedir. Stratejik planın doğası gereği bu iki hususun vurgulanması olağan görülmektedir. Bunların yanında “*yöneticilerin halka yakınlığı ve erişilebilirliği*” ve “*kamuoyu yoklamasına başvurulması*” ölçütlerinde var olan eksiklik göze çarpmaktadır.

Şüphesiz yöneticilerin halk ile iletişiminin güçlenmesi ve halkın yöneticilere kolayca ulaşabilmesi, her şeyden önce yerel yönetimlerin varlık nedenleri ile doğrudan ilgilidir. Bu sebeple halkın yönetime katılmasının en kolay pratiği olarak görülen belediyelerin, yerel halk ile iletişimi ve etkileşimi geliştirmesi, kentsel dirençliliğin sağlanmasında oldukça önem taşımaktadır.

Öte yandan stratejik planlardan bağımsız olarak incelemeye aldığımız “*aktif kent konseyi yaplanması*” ölçütünde Kırşehir Belediyesi haricinde diğer belediyelerin faal bir kent konseyi olmadığı görülmektedir. “*Yerel katılımın sağlanması-Paydaşlık*” ölçütünün bütün belediyeler tarafından benimsendiğini dikkate aldığımızda faal bir kent konseyinin olmaması tezatlık içermektedir. Zira yerel katılımın ve paydaşlık mekanizmasının kapsamlı bir şekilde işlediği kent konseyleri, yasal zorunluluk dışında, yönetişimin en önemli zeminlerinden biri olarak değerlendirilmektedir.

Tablo 5’ten hareketle ilgili belediyeler arasında yönetişim başlığına yönelik sadece Kırşehir Belediyesinin bütün ölçütlere dair stratejik planında düzenlemelere yer verdiği görülmektedir. Kentsel dirençliliğin sağlanmasındaki önemi dikkate alındığında yönetişim konusuna dair diğer belediyeler tarafından da kapsamlı stratejik hedef ve faaliyet benimsenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

5. SONUÇ

Kentler barındırdığı nüfus sebebiyle dünyada ve ülkemizde insanoğlu için giderek daha fazla anlam ifade etmeye devam etmektedir. Ülkemizde kentsel nüfus oranı 2020 itibariyle %93 olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre %0,2 artış göstermiştir (TÜİK, 2020). Bu nüfus oranı şüphesiz birtakım sorunları da beraberinde getirmiş ve kentli nüfusun esenliği için kentsel sorunlarla çok yönlü mücadele daha gerekli bir hal almıştır. Bu durum da şüphesiz kent yönetimlerini birincil düzeyde sorumlu hale getirmiş ve alınması gereken tedbirler noktasında ona bir takım sorumluluklar yüklemiştir.

Bu kapsamda çalışmamızda TR71 bölgesini teşkil eden belediyelerin stratejik planları incelenmiş ve kentsel sorunlarla mücadele noktasında temel çıkış noktası olarak gördüğümüz kentsel dirençlilik kavramına yönelik analizler yapılmıştır. Uluslararası kuruluşlar ile paralel olarak ele aldığımız alt ölçütlerin, ilgili belediyelerin stratejik planlarında bir amaç veya hedef olarak bulunup bulunmaması üzerine çıkarımlarda bulunulmuştur.

Çevre, ekonomi, toplum ve yönetişim olmak üzere toplam 4 başlık ve her bir başlığın içerisinde 5’er tane alt ölçüt olmak üzere toplam 20 alt ölçüt baz alınmıştır. Her bir başlığa dair oluşturulan tablolar ile belediyelerin stratejik planlarındaki kentsel dirençlilik algısına dair çıkarımlarda bulunulmuştur. Tüm başlık ve ölçütlere dair belediyelerin durumunun daha genel görülebilmesi amacıyla da aşağıda bulunan Tablo 6 oluşturulmuştur. Tablo 6 oluşturulurken her bir başlıkta ilgili belediyenin “*düzenleme var*” anlamındaki ‘+’ göstergelerinin sayısı baz alınmıştır.

Tablo 6. Genel Durumla İlgili Düzenlemeleri Gösterir Skor Tablosu

		Çevre (5)	Ekonomi (5)	Toplum (5)	Yönetişim (5)	TOPLAM (20)
1	Kırşehir	3	5	3	5	16
2	Niğde	3	5	4	3	15
3	Aksaray	3	3	2	3	11
4	Kırıkkale	3	3	3	1	10
5	Nevşehir	2	2	2	2	8

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 6’daki veriler dikkate alındığında stratejik planlarında kentsel dirençlilik algısı en yüksek olan belediyenin Kırşehir Belediyesi, en düşük olan belediyenin ise Nevşehir Belediyesi olduğu görülmektedir. Belediyeler arasındaki sıralama ise tabloda verildiği şekilde Kırşehir Belediyesi, Niğde Belediyesi, Aksaray Belediyesi, Kırıkkale Belediyesi ve Nevşehir Belediyesi şeklinde gerçekleşmiştir.

Başlıklara göre toplama bakıldığında ise çevre, toplum ve yönetim başlıklarının her birinde 14'er düzenleme yer aldığı, ekonomi başlığında ise 18 düzenleme yer aldığı görülmektedir. Bu da stratejik planların daha çok ekonomik perspektifle hazırlandığını göstermektedir.

Bununla beraber hiçbir belediyenin stratejik planında dirençlilik, dirençli kent ya da kentsel dirençlilik kavramlarına rastlanmamıştır. Bu da kavramın Türkiye'de daha çok tartışılması gerektiğini göstermektedir. Kavrama yönelik çalışmaların sayısının artmasıyla politik metinler içerisinde de kendisine giderek daha fazla yer bulacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- AKSARAY BELEDİYESİ (2020), “*Stratejik Plan*”, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Kurumsal Web Sayfası, http://www.sp.gov.tr/upload/xSPStratejikPlan/files/HnEyu+2020-2024_Strate.pdf (Erişim Tarihi: 15.07.2021).
- ALTAN, Yakup, KERMAN, Uysal, AKTEL, Mehmet ve ÖZTOP, Sezai (2013), “*Kamu Yönetiminde Stratejik Planlama: Büyükşehir Belediyeleri Örneği*”, **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, S.18(3), ss.111-130.
- AŞGIN, Sait (2012), **Stratejik Yönetim**, T.C. İçişleri Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Yayını, Ankara, http://www.strateji.gov.tr/ortak_icerik/strateji/yazilar/Yay%C4%B1nlar/STRATEJIKYONETIMKITABI.pdf (Erişim Tarihi: 15.07.2021).
- AZAKLI, Sedat (2002), “*Belediyelerin Hizmet Stratejileri Belirleme Sürecinde Analizci Yaklaşımın Önemi*”, **Yerel Yönetimler Sempozyumu Bildiriler Kitabı**, TODAİE Yayını, Ankara, ss.413-436.
- DAVIS, Juliet Patricia (2017), “*The Resilience of a London Great Estate: Urban Development, Adaptive Capacity and the Politics of Stewardship*”, **Journal of Urbanism**, S.11(1), ss.103-127.
- ERGÜN KONUKCU, Betül (2020), “*Akut Şok ve Kronik Stresler Karşısında Kentsel Dayanıklılık ve Sürdürülebilir Dayanıklılık Yaklaşımı*”, **Dirençlilik Dergisi**, S.4(2), ss.323-345.
- HOLLING, Crawford Stanley (1973), “*Resilience and Stability of Ecological Systems*”, **Annual Review of Ecology and Systematics**, S.4, ss.1-23.
- JHA, Abhas K., MINER, Todd W. ve STANTON-GEDDES, Zuzana (2013), “*Building Urban Resilience: Principles, Tools, and Practice*”, **Directions in Development: Environment and Sustainable Development**, World Bank Publisher, Washington DC (US).
- KARASU, Mithat Arman ve DEMİR, Murat (2012), “*Stratejik Planlama, Performans Esaslı Bütçeleme ve Büyükşehir Belediyelerindeki Uygulamalar*”, **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, S.17(3), ss.339-349.
- KIRIKKALE BELEDİYESİ (2020), “*Stratejik Plan*”, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Kurumsal Web Sayfası, http://www.sp.gov.tr/upload/xSPStratejikPlan/files/7Rshc+Kirikkale_20-24_SP.pdf (Erişim Tarihi: 15.07.2021).
- KIRŞEHİR BELEDİYESİ (2020), “*Stratejik Plan*”, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Kurumsal Web Sayfası, http://www.sp.gov.tr/upload/xSPStratejikPlan/files/axkn2+KIRSEHIR_BELEDIYESI_2020-2024_STRATEJIK_PLAN.pdf (Erişim Tarihi: 15.07.2021).
- LOO, Becky P. Y. ve LEUNG, Kevin Y. K. (2017), “*Transport Resilience: The Occupy Central Movement in Hong Kong from Another Perspective*”, **Transportation Research Part A**, S.106, ss.100-115.
- NEVŞEHİR BELEDİYESİ (2020), “*Stratejik Plan*”, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Kurumsal Web Sayfası, http://www.sp.gov.tr/upload/xSPStratejikPlan/files/9AIWu+Nevsehir_20-24_SP.pdf (Erişim Tarihi: 15.07.2021).
- NİĞDE BELEDİYESİ (2020), “*Stratejik Plan*”, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Kurumsal Web Sayfası, http://www.sp.gov.tr/upload/xSPStratejikPlan/files/7x5ou+Nigde_Belediyesi_2020-2024_Stratejik_Plan.pdf (Erişim Tarihi: 15.07.2021).

- OECD (tarih yok), “*Dirençli Kentler*”, **OECD Kurumsal Web Sayfası**, <https://www.oecd.org/cfe/regionaldevelopment/resilient-cities.htm> (Erişim Tarihi: 15.07.2021).
- ÖZER, Yunus Emre (2018), **Risk Azaltma Çerçevesinde Dirençli Kentler**, Ekin Yayınevi, Bursa.
- ROCKEFELLER FOUNDATION (2015), “*City Resilience Framework*”, **Rockefeller Foundation Corporate Web Page**, <https://www.rockefellerfoundation.org/report/city-resilience-framework/> (Erişim Tarihi: 10.07.2021).
- TDK – TÜRK DİL KURUMU (2021), **Güncel Türkçe Sözlük**, TDK Yayını, Ankara, <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 09.07.2021).
- TÜİK – TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (2020), “*Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları:2020*”, **TÜİK Kurumsal Web Sayfası**, <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=37210> (Erişim Tarihi: 12.08.2021).
- UNISDR (2010), “*2010-2015 Dünya Afet Zararlarının Azaltılması Kampanyası*”, **Prevention Web Kurumsal Web Sayfası**, https://www.preventionweb.net/files/14043_campaignkittr03.09.pdf (Erişim Tarihi: 10.07.2021).
- UNISDR (2012), “*Şehirleri Dirençli Yapma Raporu 2012*”, **Prevention Web Kurumsal Web Sayfası**, <https://www.undrr.org/publication/making-cities-resilient-report-2012> (Erişim Tarihi: 10.07.2021).
- WB - WORLD BANK (2020), “*City Resilience Program Annual Report (2019-2020)*”, **World Bank Kurumsal Web Sayfası**, <https://documents1.worldbank.org/curated/en/343941611599652517/pdf/City-Resilience-Program-Annual-Report-July-2019-June-2020.pdf> (Erişim Tarihi: 11.07.2021).
- YILMAZ, Kutluhan (2003), “*Kamu Kuruluşları için Stratejik Planlama Uygulaması*”, **Sayıştay Dergisi**, S.50-51, ss.67-86.
- YÜKSEL, Fatih (2002), “*Sürekli Değişen Kentsel Faktörler Karşısında Yerel Yönetimlerde Stratejik Planlama Gereği*”, **Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi**, S.11(1), ss.31-41.

5018 sayılı **Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu** (24.12.2003 tarih ve 25326 sayılı Resmi Gazete).

5216 sayılı **Büyükşehir Belediyesi Kanunu** (10.07.2004 tarih ve 25531 sayılı Resmi Gazete).

5302 sayılı **İl Özel İdaresi Kanunu** (22.02.2005 tarih ve 25745 sayılı Resmi Gazete).

5393 sayılı **Belediye Kanunu** (03.05.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete).

YAZAR BEYANI / AUTHORS' DECLARATION:

Bu makale Araştırma ve Yayın Etiğine uygundur. Beyan edilecek herhangi bir çıkar çatışması yoktur. Araştırmanın ortaya konulmasında herhangi bir mali destek alınmamıştır. Yazar(lar), dergiye imzalı “*Telif Devir Formu*” belgesi göndermişlerdir. Mevcut çalışma için mevzuat gereği etik izni alınmaya ihtiyaç yoktur. Bu konuda yazarlar tarafından dergiye “*Etik İznine Gerek Olmadığına Dair Beyan Formu*” gönderilmiştir. / **This paper complies with Research and Publication Ethics, has no conflict of interest to declare, and has received no financial support. The author(s) sent a signed "Copyright Transfer Form" to the journal. There is no need to obtain ethical permission for the current study as per the legislation. The "Declaration Form Regarding No Ethics Permission Required" was sent to the journal by the authors on this subject.**

YAZAR KATKILARI / AUTHORS' CONTRIBUTIONS:

Kavramsallaştırma, orijinal taslak yazma, düzenleme – **Y1** ve **Y2**, veri toplama, metodoloji, resmi analiz – **Y1** ve **Y2**, Nihai Onay ve Sorumluluk – **Y1** ve **Y2**. / **Conceptualization, writing-original draft, editing – Y1 and Y2, data collection, methodology, formal analysis – Y1 and Y2, Final Approval and Accountability – Y1 and Y2.**